

המשרד להגנת הסביבה מפרסם דוח סיכום לבדיקות פתע בארובות מפעלים לשנת 2022 – מסר למפעלים קטנים ובינוניים?

עדכוני לקוחות

המשרד להגנת הסביבה ("המשרד") פרסם לאחרונה דוח סיכום של בדיקות הפתע בארובות מפעלים בשנת 2022. דיגום פתע של ארובות מפעלים על ידי המשרד הוא חלק מפעילות הפיקוח השוטפת שלו. הבדיקות מבוצעות על ידי קבלן חיצוני מלווה בנציגי המשרד לפי תכנית שנתית מוגדרת, אך מבלי לתת הודעה מראש למפעלים.

הדוח לשנת 2022 כולל מידע על כמות הדיגומים שנעשו בכל מחוז ותוצאותיהם. מהדוח עולה, שהמשרד התמקד בדיגומי פתע במפעלים קטנים ובינוניים בעלי רישיון עסק, יותר מאשר במפעלים גדולים המחזיקים בהיתר פליטה לאוויר. המפעלים שנבחרו הם בעלי פוטנציאל פליטה גבוה או קרבה לאוכלוסייה.

כפי שעולה מהדוח, בשנת 2022 בוצעו בדיקות פתע ב-127 ארובות שנמצאות ב-71 מפעלים (54% מהם נמצאים במחוז חיפה) ובסך הכל בוצעו 1,523 בדיקות. ב-125 דיגומים נמדדה חריגה מערכי הפליטה המותרים ברשיון או היתר הפליטה של המפעל. מתוכם, 55 חריגות היו חמורות. 94% מהחריגות החמורות היו במחוזות דרום וחיפה.

עוד עולה מהדוח, כי במהלך דיגומי הפתע נמצא כי ב-37% מהמפעלים נמדדה תוצאה אחת לפחות שחרגה מערך הפליטה הקבוע שנקבע למפעל ברישיון או בהיתר הפליטה.

במקרה שבמהלך דיגום פתע נמצא כי קיימת חריגה מערכי הסף לפליטת המזהמים, מבצע המשרד תהליך אכיפה בהתאם מדיניות אכיפה – אוויר (דיגום ארובת) ולנוהל אכיפת מפגעים חמורים, זיהום אוויר ממקור ניח כ'מפגע חמור'. הדוח לא כולל התייחסות להליכי אכיפה שנקטו או ינקטו בעתיד כנגד מפעלים מפריים.

צעדי האכיפה בהם המשרד יכול לנקוט הם מגוונים ומשמעותיים - אכיפה מנהלית בדמות הטלת עיצומים כספיים היכולים להגיע למיליוני שקלים, צווים מנהליים שיכולים במקרים מסוימים להביא להפסקת פעילותו של המפעל. במקרים חמורים במיוחד, המשרד עלול לפתוח בהליכים פליליים נגד המפר.

לדעתנו, הדוח יכול וצריך לשמש כקריאת השכמה למפעלים הנדרשים בהידוק ובקרה על הפליטות אותן הם מייצרים. כפי שראינו לעיל, פעולות הפיקוח של המשרד לא מוקדשות רק ל"חשודים המידיים" – קרי, מפעלים גדולים המחזיקים בהיתרי פליטה, אלא אף למפעלים קטנים ובינוניים הפועלים בהתאם להוראות רישיון עסק בלבד.

כדי להימנע מכישלון בבדיקת פתע וחשיפה להליכי אכיפה, ובעיקר כדי לא להזיק לסביבה, חשוב להקפיד, בין היתר על ביצוע בדיקות תקופתיות וניטור רציף בהתאם לדרישות היתר הפליטה או רישיון העסק, לדווח למשרד במקרה של חריגה וכמובן נקיטת פעולות להפחתת פליטות כל אימת שמתגלה חריגה ולוודא כי ארובות המפעל מותאמות לדרישות נוהל דיגום ארובות.

משרדנו מתמחה בייצוג חברות ונושאי משרה בתחום הגנת הסביבה. נשמח ללוות אתכם בגיבוש הנחיות מתאימות ובחינת התקשרויות בתחום הגנת הסביבה, ובמידת הצורך גם בהכנה וייעוץ לקראת חקירה על ידי גורמי האכיפה הרלוונטיים.

אנשי קשר

שיר ארביב
מגשרת, עורכת דין

יחיאל ציפורי
עורך דין בכיר